

Lokalt beredskapsråd for Sortland kommune

Utvalgssaknr.	Utvalg	Møtedato
PS - 122/25	Formannskapet	27.11.2025
PS -	Kommunestyret	

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Sortland kommune oppretter lokalt beredskapsråd for Sortland kommune og aktuelle samarbeidspartnere.

Formannskapet behandling - 27.11.2025 - PS-122/25**BEHANDLING I MØTE****Forslag fra politikere**

Tilleggsforslag fra H, FRP, foreslått av Beate Bø Nilsen, Høyre

Beredskapsrådet ledes av ordfører, med varaordfører som stedfortreder. Faste deltakere er kommunedirektør og kommunedirektørens ledergruppe.

Tilleggsforslag fra H, foreslått av Roar Wessel-Olsen, Høyre

Landbruket skal være en aktuell samarbeidspartner for kommunen i et beredskapsråd. Det er to hovedgrunner til det:

- landbruket er avhengig av det meste av infrastruktur 24/7. Matproduksjon og dyrevelferden er avhengig av at alt fungerer hele døgnet hver dag igjennom året.
- når en krise oppstår har landbruket mye nyttig utsyr og sitter med mye lokalkunnskap. Landbruket er god på å tenke beredskap og er god på krisehåndtering

Votering:

Kommunedirektørens innstilling inkl. begge tilleggsforslag fra H, FRP enstemmig vedtatt.

Formannskapet PS - 122/25 VEDTAK:

Sortland kommune oppretter lokalt beredskapsråd for Sortland kommune og aktuelle samarbeidspartnere.

Beredskapsrådet ledes av ordfører, med varaordfører som stedfortreder. Faste deltakere er kommunedirektør og kommunedirektørens ledergruppe.

Landbruket skal være en aktuell samarbeidspartner for kommunen i et beredskapsråd. Det er to hovedgrunner til det:

- landbruket er avhengig av det meste av infrastruktur 24/7. Matproduksjon og dyrevelferden er avhengig av at alt fungerer hele døgnet hver dag igjennom året.
- når en krise oppstår har landbruket mye nyttig utsyr og sitter med mye lokalkunnskap. Landbruket er god på å tenke beredskap og er god på krisehåndtering

Kort om saken

Sortland kommune står i et skifte for hvordan beredskapshensyn skal vektlegges i kommunens helhetlige virksomhetsstyring og samarbeid med eksterne parter. Klimaendringer og andre risikoforhold vil, på kort og lang sikt, kunne utfordre kommunens evne til å opprettholde kriseberedskap og andre samfunnskritiske funksjoner. Svikt i kommunal beredskap kan i verste fall bety at kommunen, helt eller delvis, mister evnen til å opprettholde samfunnskritiske funksjoner.

Stortingsmelding nr. 9 2024-2025 (Totalberedskapsmeldingen) presiserer nødvendigheten av at samtlige kommuner har eget, eller er tilknyttet et lokalt beredskapsråd. Sortland kommune er blant de 25% av landets kommuner som per tiden ikke har slik tilknytning.

Det er derfor administrasjonens vurdering at Sortland kommune, uten opphold, bør opprette lokalt beredskapsråd. Dette vil følge opp de entydige oppfordringene slik de går frem av stortingsmeldingen og videre legge til rette for styrket samhandling med lokale beredskapsressurser.

I denne saken vil administrasjonen:

- utdype hva lokalt beredskapsråd er
- kort redegjøre for prinsippene for lokal beredskap
- drøfte beredskapsrådets mandat, samt organisering og deltakere

Hva er lokalt beredskapsråd?

Lokalt beredskapsråd er et samarbeidsforum hvor nøkkelaktører fra kommunen, nødetater (politi, brann og helse), frivillige organisasjoner, Sivilforsvaret, eiere av kritisk infrastruktur og lokalt næringsliv kan møtes for å samordne beredskapsarbeidet. Beredskapsrådet skal ha faste møter gjennom året og ved behov. Formålet er å styrke samarbeidet, utveksle informasjon, planlegge felles tiltak og øvelser, samt samordne krisehåndtering på lokalt nivå. Beredskapsrådets deltakere skal være kjent med kommunens beredskapsplaner, samt egne tilgjengelige ressurser. Med egne ressurser menes personell og utstyr som kan stilles til rådighet, samt responstid. Kommunens beredskapsledelse skal på kort varsel kunne kalle sammen hele eller deler av rådet.

Det er viktig å presisere at et beredskapsråd ikke erstatter kommunens kriseledelse og intern beredskapsstruktur i kommunen, men supplerer denne i henhold til beredskapsrådets mandat.

Rådet skal ha regelmessige møter gjennom året. Første møte bør avholdes tidlig i 2026. Tentativt månedsskiftet januar/februar. Dette kan også være en passende anledning for Sortland kommune å markere inngangen til kommende år – beredskapsåret.

Kort om av kommunal beredskap

Kommunal beredskap organiseres etter fire prinsipper; ansvars-, nærhets-, likhets-, og samvirkeprinsippet

Ansvarsprinsippet: Den instansen som har et fagansvar i normalsituasjoner, har også ansvaret for beredskap og krisehåndtering på sitt område.

Nærhetsprinsippet: Kriser skal håndteres på lavest mulig nivå i organisasjonen og samfunnet.

Likhetsprinsippet: Organisasjonen som håndterer kriser, skal i utgangspunktet være mest mulig lik den daglige organiseringen.

Samvirkeprinsippet: Myndigheter og virksomheter har et selvstendig ansvar for å sikre godt samarbeid med andre aktører for å håndtere kriser effektivt.

Opprettelse av lokalt beredskapsråd følger opp samvirkeprinsippet i praksis. Dette er et entydig tiltak som viser at kommunen prioriterer lokalt samarbeid gjennom regelmessige møter og øvelser. Målet er å styrke totalberedskapen i egen kommune – sikre en trygg hverdag for kommunens innbyggere.

Beredskapsrådets mandat

Beredskapsrådet skal som nevnt ikke erstatte kommunen kriseledelse, eller intern beredskapsstruktur i kommunen, men supplere slik beskrevet under.

- Et lokalt beredskapsråd har som hovedoppgave å samordne beredskapsarbeidet mellom ulike aktører som til daglig ikke inngår i den kommunale organisasjonen. Dette skal forberede aktørene på håndtere uønskede hendelser og kriser før, og når, de oppstår.
- Rådet fungerer som et forum for gjensidig informasjon og samarbeid for å sikre en helhetlig og robust beredskap, som i sin tur ivaretar innbyggernes sikkerhet og kritiske samfunnsfunksjoner.
- Rådet samler aktører som til daglig jobber med beredskap, for å dele informasjon og planlegge felles innsats. Rådet kan, ved behov, etablere samarbeid med aktører som til daglig ikke har beredskapsrelaterte oppgaver.
- Rådet bidrar til å identifisere hendelser som kan skje i lokalsamfunnet og hvordan slike hendelser best kan håndteres. Dette bidrar til å sikre en grunnberedskap som beskytter befolkningen og opprettholder kritiske samfunnsfunksjoner i kriser.
- Beredskapsrådets mandat innebærer en helhetlig rolle i beredskapsarbeidet som dekker ulike former for beredskap, som for eksempel redning, helse og samfunnssikkerhet.

Organisering og deltakere

Beredskapsrådet ledes av ordfører, med varaordfører som stedfortreder. Faste deltakere er kommunedirektør og kommunedirektørens ledergruppe. Etter eventuelt vedtak om opprettelse av rådet vil kommunedirektøren invitere inn aktuelle aktører til rådets første møte.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler opprettelse av lokalt beredskapsråd og at første møte avholdes tentativt januar/februar 2026.